

در مدت ۱۰دوره

برگزاری نمایشگاه «ایران ساخت» صورت گرفت

فروش قطعی یک میلیارد و ۶۰۰میلیون تومان تجهیزات از مایشگاهی

یازدهمین دوره نمایشگاه «ایران ساخت» که ۱۲دماه در سالن های خلیج فارس و میلاد نمایشگاه بین المللی آغاز به کار کرده بود، روز گذشته به کار خود پایان داد و در این نمایشگاه ۹دستگاه از تجهیزات تست و آزمون جدید و ساخت بار اول رونمای شد: دستگاه‌هایی از جمله دستگاه تضمین جریان، حسگر خورشیدی دیجیتال دومحوره، دستگاه کرایواستات (میکروتوم انجمادی)، آنالایزر آنلاین ماینیتورینگ، کرایواستات ۴کلوین، طیف‌سنجی شکست القایی لیزری، چگالی‌سنج راد یواکتیو (گاما)، طیف‌سنج فلورسانس پر تو ایکس و دستگاه اتوالماتونر.

■ ■ ■

در این دوره از نمایشگاه ۱۴گروه نفت، گاز و پتروشیمی، برق، الکترونیک، نرم‌افزار و شیه‌ساز، عمران و ساختمان، مکانیک، شیمی و متالورژی، کشاورزی و محیط‌زیست، فیزیک پایه، تجهیزات عمومی آزمایشگاهی، تجهیزات و ماشین‌آلات در حوزه فناوری‌های راهبردی، مهندسی پزشکی و زیست مواد، مواد آزمایشگاه، تجهیزات آموزشی با فناوری مناسب، تجهیزات حوزه تست و آزمون صنعتی و خدمات کالیبراسیون محصولات ایران‌ساخت خود را به نمایش گذاشتند.

بومی‌سازی برای مقابله با تحریم

۱۰سال قبل دانشگاه‌ها در پژوهش و هم در آموزش مشکل داشتند اما امروز با همکاری و حمایت دو نهاد، یعنی معاونت علمی و فناوری و شریک راهبردی آنها، یعنی وزارت علوم ،۹۰درصد تجهیزات آزمایشگاهی، مواد و ابزارهای تست و آزمون در کشور بومی‌سازی شده و بازار تولید تجهیزات و مواد پیشرفته و آزمون تست توسعه یافته است یا اینکه پیش از این بسیاری از دانشگاه‌ها به مواد اولیه تجهیزات به کالیبره بازار بومی‌سازی نشده‌است.

آزمایشگاهی آنها تأمین نمی‌شد، به همین دلیل بسیاری از دستگاه‌ها بعضاً با قیمت چندصدمیلیون دلاری معطل و بلااستفاده باقی می‌ماند، ولی اکنون تنها ۱۰درصد از تجهیزات تا وجود تان فنی به دلیل صرفاً محدودبودن بازار بومی‌سازی شده‌است.

۳۶۲شرکت فعال در حوزه تجهیزات آزمایشگاهی که محصولات آنها تأیید شده، در مدت ۱۲سال محصولات خود را می‌فروشند و بر اساس بازخوردهایی که از بازار می‌گیرند، تجهیزات خود را استاندارد‌سازی می‌کنند. در حال حاضر تجهیزات شرکت‌ها با ایشاع بازار مواجه شده است، به گونه‌ای که برخی پژوهشگاه‌ها بعضاً حتی اضافه تجهیزات دارند و باید بازارهای جدیدی با توسعه فراهم شوند، البته یکی از بازیگران جدید در نمایشگاه، صنایع هستند چراکه همان نیازمندی‌ها را شناسایی چون نفت، خودرو، مواد غذایی و دارویی دارند، از این رو لازم است علاوه بر وزارت علوم، وزارت‌خانه‌های صمت، جهاد کشاورزی و نفت در کنار ایران‌ساخت قرار گیرند.

تولید ایران‌ساخت با حمایت مادی و معنوی دستگاه‌ها

ساخت تجهیزات آزمایشگاهی بدون حمایت امکانبازی نیست و در این راستا معاونت علمی و فناوری حامی مادی و معنوی شرکت‌های این حوزه است.

سفرارشی ساخت بار اول تجهیزات فناورانه و نوآورانه مشمول اعتبار مالیاتی تا ۱۰۰درصد هزینه‌های می‌شود. بر این اساس برای مؤسسات تولیدی و خدماتی دارای پروانه بهره‌برداری، با تأیید دبیر خانه نمایشگاه ایران‌ساخت حداکثر تا ۱۰۰درصد هزینه کرد قرارداد‌های ساخت بار اول تجهیزات تست و آزمون پیشرفته مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند (ب) ماده(۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان می‌شود. همچنین مطابق تبصره ماده ۱۷مقررات و ضوابط اجرائی دارای‌های استهلاک‌پذیر موضوع ماده ۱۴۹اصلاحی قانون مالیات‌های معنوم، مؤسسات تولیدی و معدنی دارای پروانه بهره‌برداری برای تجهیزات تست و آزمون پیشرفته که با تأیید معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری برای ارتقای فناوری از نمایشگاه ایران‌ساخت خریداری می‌کنند، مجاز هستند تا نصف مدت یا دو برابر نرخ استهلاک مندرج در جدول هزینه استهلاک دارای‌های استهلاک‌پذیر (موضوع ماده ۱۴۹اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم) تجهیزات خریداری‌شده را در دفاتر قانونی خود مستهلاک کنند.

حمایت‌های معاونت برای خرید تجهیزات آزمایشگاهی ایران‌ساخت شامل دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی زیرمجموعه وزارت علوم و وزارت بهداشت، مراکز و مؤسسات تحقیقاتی زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی، دانشگاه آزاد و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، مدارس، هنرستان‌ها و پژوهشسراها و جهاد دانشگاهی می‌شود.

در ۱۰دوره برگزاری نمایشگاه ایران‌ساخت ۵۷۶میلیارد تومان بارانه خرید حمایتی از سوی معاونت علمی اعطا شده است، ارائه تسهیلات لیزینگ با نرخ تا ۹تا ۱۱درصد از دیگر حمایت‌های معاونت علمی برای تجاری‌سازی محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان در ۱۰دوره نمایشگاه ایران‌ساخت بوده است. این تسهیلات تا سقف یک‌میلیارد تومان و تنفس سه تا شش ماهه و بازپرداخت حداکثر ۲۰ماهه به خریداران ارائه می‌شود.

بومی‌سازی و جلوگیری از خروج ارز

بومی‌سازی عملی برای خروج ارز از کشور برای خرید تجهیزات و مواد آزمایشگاه بوده است. برگزاری این رویداد در ۱۰سال اخیر به فروش قطعی هزارو۴۴۷میلیارد تومان تجهیزات آزمایشگاهی منجر شده است. معاونت علمی با اختصاص ۵۷۶میلیارد تومان بارانه در قالب حمایت ۴۵درصدی به فروش این محصولات کمک کرده است. تقویت ابزار حمایتی بارانه خرید و تقویت ابزار حمایتی لیزینگ از سیاست‌های نمایشگاه ایران‌ساخت در دوره یازدهم به شمار می‌رود. در بخش تعیین بارانه خرید به سایر بازیگران زیست‌بوم نوآوری، حمایت از توسعه زیرساخت‌های آزمایشگاهی، کارگاهی و صنعتی، زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری شامل مراکز نوآوری، شتاب‌دهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری و مراکز هم‌افزینی، مناطق محیط‌حیات تجهیزات عرضه‌شده در نمایشگاه مدنظر قرار گرفته شده است.

دیگر دستاوردهای برگزاری این نمایشگاه ایجاد هزارو۷۲۰۰فرصت شغلی پایدار، دستیابی به پلتفرم عرضه محصولات دانش‌بنیان و شناسایی و معرفی حداقل ۱۰۰شرکت قابل اعتماد در حوزه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی بوده است، اگرچه فراتر از همه این اتفاقات، جلب اعتماد بازار نسبت به کارآهای ساخت داخل و تقویت خودباوری در جوانان نخبه کشور، ارزشمندترین و پایدارترین دستاوردی بوده که در بیش از یک دهه برگزاری نمایشگاه حاصل شده است.

«جوان» تعیین حداقل دستمزد کارگران را بر مبنای دستمزد منطقه‌ای بررسی می‌کند

کارگران مشغول تورم هستند مزد را منطقه‌ای کنید

تعیین مزد منطقه‌ای موجب افزایش سرمایه‌گذاری و فرصت‌های شغلی در مناطق محروم می‌شود

دانیال شایگان /ا۱۰ایران

سیاست تعیین حداقل دستمزد، دچار آشکالات متعددی است، اما این رو به به شیوه سنتی تکرار می‌شود. سال‌هاست دولت‌ها حقوق کارگران را به روش سنتسی و نرخ تورم سال قبل تعیین می‌کنند و کارگران در تأمین هزینه‌های معیشتی‌شان به شدت با مشکل مواجه می‌شوند، زیرا به محض ابلاغ افزایش حقوق، قیمت اقلام مصرفی گران می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد تعیین حداقل حقوق به یک میزان برای تمام مناطق کشور به ضرر اقتصاد تمام خواهد شد، زیرا این حداقل حقوق اگر چه برای کارگری که در تهران سکونت دارد، بسیار کم است، ولی کارفرمایان در برخی نقاط دیگر کشور نمی‌توانند این حداقل حقوق را به کارگران خود بپردازند و دچار مشکل می‌شوند. صاحب‌نظران معتقدند سیاست افزایش حداقل حقوق، رهاگان متناسبی برای رفع

فقر در کشور نیست و می‌تواند نتیجه عکس در این زمینه داشته باشد و یازده به جای آن از سیاست‌های بازتوزعی بهره برد. اگر دولت در تعیین حقوق ۱۴۰۲کارگران روش متفاوتی را پیش بگیرد، هم فرصت‌های شغلی و هم سرمایه‌گذاری در مناطق محروم و کمتر توسعه یافته افزایش می‌یابد. ■ ■ ■

تعیین مزد منطقه‌ای موضوعی است که هر سال در ماه‌های پایانی سال از سوی دولت‌مردمان مطرح

اما به دلیل عدم کارشناسی موضوع و نبود آمار دقیق معیشتی از استان‌های مختلف کشور،ها است. تعیین مزد منطقه‌ای بیش از یک دهه می‌شود و بر بسیاری از کشورها اجرا می‌شود. چین از جمله کشورهایی محسوب می‌شود که برای هر کدام از مناطق کشور حداقل حقوق مخصوصی را در نظر گرفته،انگلستان نیز برای سنین متفاوت حداقل حقوق متفاوتی در نظر گرفته است.

چین ۱۳۴استان دارد که در این استان‌ها نیز مناطق مختلفی وجود دارند که هر کدام حداقل حقوق خاصی را به اجرا گذاشته‌اند. شانگهای

گفت‌وگو

عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «جوان»:

پر مصرف‌ها هزینه گاز را با قیمت غیریارانه‌ای پرداخت کنند

عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران معتقد است: روش تعرفه‌گذاری پلکانی گاز به عدالت نزدیک تر است. در شرایط غیرپلکانی کسانی که بیشتر مصرف می‌کنند، اغلب جزو اقشار مرفه جامعه هستند و طبعاً از یارانه پنهان انرژی بیشتری بهره می‌برند، اما در تعرفه‌گذاری پلکانی، پر مصرف‌ها باید هزینه گاز را با قیمت غیر یارانه‌ای پرداخت کنند و این به معنای عدالت در تخصیص یارانه انرژی است. ■ ■ ■

گاز به عنوان یک سرمایه ملی به وفور در کشورمان در دسترس است و دومین دارنده ذخایر این ماده ارزشمند در دنیا محسوب می‌شوم. شاید همین آمار و ارقام باعث شده است برخی تصور کنند می‌توانند بی‌محابا از آن استفاده کنند و لزومی برای مدیریت مصرفش در کشورمان وجود ندارد، اما واقعیت این است که گاز به صورت یک ماده در زیر زمین وجود دارد و تولید آن و رساندنش به دست مصرف کنندگان نهایی پروسه‌ای هزینه‌بر

«جوان» تعیین حداقل دستمزد منطقه‌ای بررسی می‌کند

تعیین مزد منطقه‌ای موجب افزایش سرمایه‌گذاری و فرصت‌های شغلی در مناطق محروم می‌شود

کارگران است و در نتیجه موجب به هم خوردن دخل و خرج زندگی کارگران شده است. اینها همه در حالی است که در خود قانون کار قید شده که شورای عالی کار موظف است همه ساله میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور و با صنایع مختلف و با توجه به معیارهای تورم و هزینه معیشت تعیین کند. در ایران که شاخصی قیمت مصرف‌کننده در تهران و بقیه مناطق متفاوت است، تعیین حداقل حقوق برای تمام مناطق بسیار مضر است، زیرا این حداقل حقوق اگرچه در تهران تا حدی متناسب با شاخص قیمت مصرف‌کننده است، ولی در شهرستان‌های مختلف این حقوق گاه بیشتر از شاخص قیمت مصرف‌کننده است.

نحوه تعیین مزد منطقه‌ای در میزان موفقیت آن مؤثر است

امینی در پاسخ به اینکه در گذشته مواد غذایی و ضروری سبید معیشت خانوار در خارج از پایتخت ارزان و مقرون به‌صرفه بود، اما چند سالی است قیمت این کالاها در سراسر کشور یکسان است. آیا مزد منطقه‌ای می‌تواند هزینه کارگران را در خارج از شهرهای بزرگ پوشش دهد؟ می‌گوید: اگر تعیین مزد منطقی و بر اساس تورم هر استان تعیین شود، پله نیاز معیشتی پوشش داده می‌شود، البته بخش بسیاری از حقوق کارگران صرف اجاره خانه می‌شود. در حال حاضر نرخ اجاره در استان‌ها و شهرستان‌های غیر از تهران پایین است، بنابراین اگر مزد تعیین شده، منطبق با هزینه‌های زندگی استان باشد، کارگران با مشکلات معیشتی کمتری مواجه خواهند شد. در حال حاضر دولت سالانه ۱۰ تا ۲۰درصد یا بیشتر تا ۵۰درصد دستمزد را بالا می‌برد، اما کارگرمندان همچنان در تأمین هزینه‌های زندگی‌شان مشکلاتی دارند، زیرا به محض افزایش حقوق کارگران سایر اقلام به صورت خودکار گران می‌شود.

این استاد دانشگاه با دفاع از تصمیم دولت مبنی بر تعیین دستمزد منطقه‌ای می‌گوید: برخی از مخالفان معتقدند این طرح موجب افزایش شهرهای بزرگ و پایتخت می‌شود، البته اگر دولت با برنامه‌ریزی مناسب، تورم مصرف‌کننده و سبید معیشت خانوار، ارقام درستی از میزان تورم هر استان یا شهرستان نباشد، می‌تواند با افزایش هزینه‌های ر استخراج کند و بر اساس آن مزد منطقه‌ای را تعیین کند، نه تنها مهاجرتی صورت نمی‌گیرد بلکه به دلیل افزایش فرصت‌های شغلی در استان‌های کوچک و کمتر توسعه‌یافته، ممکن است مهاجرت از شهرهای بزرگ به این شهرها افزایش یابد.

امینی روش اجرای این طرح را در میزان موفقیت آن مهم می‌داند و می‌افزاید: مسئله مهم در منطقه‌ای شدن مزد این است که زیرساخت‌های لازم فراهم شود و اقتصاد در منطقه‌ای رونق بگیرد تا در صورت منطقه‌ای شدن مزد کارگران، هر فردی در همان منطقه‌ای که حضور دارد، بتواند کار دلخواه خود را با حقوق مناسب بیابد و موضوع مهاجرت کارگران از مناطق با حقوق کمتر و بدون فرصت شغلی به شهرهای بزرگ تر و هزینه‌های معیشت و در نتیجه تقاضای بیش روی بنگاه و درآمد آن پایین است، اما دستمزد کارگران به نسبت باالند و همراه کردن این دیگر از این بابت ناراضی هستند که در برخی کارگران به عدم پرداخت حقوق و همراه کردن این دیگر از این بابت ناراضی هستند که در برخی کارگران به عدم پرداخت حقوق و همراه کردن این دیگر از این بابت ناراضی هستند که در برخی کارگران به عدم پرداخت حقوق و همراه کردن این

امینی تأکید می‌کند: بخش دیگری از عدم تناسب معیشت کارگران با تورم و معیشت کارگران تناسبی از موارد است. تر

بنیادی تری همچون تعیین حداقل دستمزد است؛ موضوعی که در نبود آن و وجود یک حداقل مزد یکسان در کل کشور، هم کارفرمایان ناراضی هستند و هم کارگران. اما عملاً حداقل تعیین حقوق منطقه‌ای کارگران شده، از این رو مقرر شده است در این رابطه مصوبه‌ای در شورای عالی کار گذرانده نشود و موضوع در کمیته کارشناسی در کارگروه مزد به بحث گذاشته شود، البته در همان جلسه نمایندگان کارگران مخالفت خود را درباره مزد منطقه‌ای مطرح و اعلام کردند که به دنبال اجرای ماده ۴۱

قاچاق طلا معکوس شد

در حالی طی ماه‌های اخیر شاهد افزایش عجیب واردات طلا به کشور بودیم که با توجه به اصلاح اخیر یخستنامه واردات طلا، به نظر می‌رسد بخشی از این طلای وارداتی برای رفع تعهد ارزی صادر کنندگان، قبلاً از طریق قاچاق از کشور خارج شده است. به گزارش سنسیم، یک ماه قبل رئیس کل دادگستری آذربایجان غربی از کشف حدود ۱۲کیلوگرم شمش طلای قاچاق در مرز بازرگان خبر داده و اعلام کرده بود با هماهنگی مأموران اداره اطلاعات، کامیون حاوی ۱۱کیلو و ۶۸۰گرم شمش طلای قاچاق شناسایی شد که راننده آن، قصد خروج از کشور را داشت.

در این رابطه یک نفر تبعه خارجی دستگیر و تحت نظر باز پرس رسیدگی کننده بازداشت و روانه زندان شده است. این محموله مشکوفه به همراه یک دستگاه کامیون که وسیله ارتکاب جرم بود ضبط و توقیف شد. یکی از سئوالی‌کی که در این خصوص مطرح شده بود، موضوع انگیزه قاچاق معکوس طلا بود، در واقع این سؤال مطرح می‌شود که چرا با وجود راه‌های بسیار ساده تر خروج سرمایه مثل استفاده از حوالجات ارزی در سیستم صرافی غیر رسمی یا رمز ارزها از روش‌های فیزیکی خروج سرمایه مانند قاچاق معکوس طلا باید استفاده شود.

بر این اساس چندی قبل در رسانه‌ها این گمانه‌زنی مطرح شد که پشت پرده کشف محموله بزرگ طلای قاچاق در مرزهای خروجی کشور احتمالاً مرتبط با خروج طلا و بازگشت مجدد آن به کشور برای رفع تعهد ارزی و پیمان سپاری ارزی مرتبط با ارز حاصل از صادرات باشد. از اواخر سال گذشته موضوع برگشت ارز صادراتی از طریق واردات طلا در دستور کار بانک مرکزی و وزارت صمت قرار گرفته بود.

معاون وقت وزیر صنعت، معدن و تجارت در بهمن ماه سال گذشته گفته بود، برگشت ارز حاصل از صادرات، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های صادر کنندگان غیر نفتی و غیر فلزی است که رفع این مشکلات با گزینه‌هایی همچون واردات شمش طلا برای صادر کنندگان محصولات غیر خام و نیمه‌خام در دولت در دستور کار است.

پیمان پاک گفته بود: یکی از این راه‌ها بازگشت ارز به وسیله شمش طلاست که با صادرات خشکبار شروع شده و اکنون نخستین محموله صادراتی حوزه کشاورزی و صنایع غذایی به ازای واردات شمش طلا رفع تعهد شده است و بانک مرکزی نیز به نرخ روز آن را خریداری می‌کند، از این رو هیئت دولت در آذرماه سال ۱۴۰۱ مصوب کرد که تسهیلاتی جهت واردات شمش طلا برقرار شود، پس از این مصوبه واردات شمش طلا به کشور روان شد.

آمارهای گمرک نشان می‌دهد در هشت ماهه سال جاری بالغ بر ۱۳تن شمش طلا به ارزش ۸۳۲میلیون دلار از طریق گمرکات واردات صادر شده است. بر اساس اعلام گمرک ایران، واردات شمش طلا با اختصاص ۱۹/۷درصد از ارزش کل واردات کشور در هشت ماهه سال جاری رتبه ششم اقلام عمده کارآهای وارداتی کشور را به خود اختصاص داد.

واردات ۶تن طلا فقط در یک ماه

واردات تا ۱۹تن شمش طلا با اختصاص ۲۵/۴درصد از ارزش کل واردات کشور در ۹ماهه سال جاری رتبه چهارم اقلام عمده کارآهای وارداتی کشور را به خود اختصاص داد. بر این اساس با توجه به آمارهای منتشرشده در آذر و آبان ماه، در آذرماه امسال حدود شش تن طلا از طریق گمرکات وارد و ترخیص شده است. در این مدت بیشترین میزان واردات شمش طلا از گمرک فرودگاه امام(ره) ۶/۲۷درصد از وزن شمش طلا، گمرک باشماق با ۲۱/۱۵درصد و گمرک تبریز با ۸/۷۵درصد انجم گرفته است.

عقب‌نشینی بانک مرکزی

از مقرر سهل گیرانه واردات طلا برای رفع تعهد ارزی

اخیراً بانک مرکزی در ابلاغیه‌ای اعلام کرد تمدن ارز برای واردات طلا از محل ارز حاصل از صادرات خود به صورت شمش منوط به تحویل، عرضه و فروش آن در بستر مرکز مبادله ارز و طلای ایران شده است. در این بخشنامه آمده در صورت عدم ارائه تأییدیه تحویل، عرضه و فروش ارز در مرکز مبادله ارز و طلای ایران، بانکاها و مؤسسات اعتباری مکلف به صورت شمش استاندارد و الزام به بازمان تعزیرات حکومتی تحت عنوان عدم‌ایفای تعهد ارزی شده‌اند. در این راستا یک پیوست جدید به عنوان پیوست شماره ۱۶ به بخش اول مجموعه مقررات ارزی اضافه شده است که حاوی تعهدنامه مربوط به واردات طلا به صورت شمش استاندارد و الزام به تحویل، عرضه و فروش آن در بستر مرکز مبادله طلا و ارز ایران است. در مقررات قبلی واردات طلا مقید به قید «به صورت شمش استاندارد» نشده بود، این در حالی است که در مقررات حاضر، واردات طلا صرفاً قید به صورت شمش استاندارد مجاز دانسته شده است.

همانطور که اشاره شد طی یک ماه حدود شش تن طلا وارد کشور شده که یک رقم بی‌سابقه محسوب می‌شود. در این بین این سؤال طی یک ماه گذشته مطرح شده است که دلیل استقبال صادرکنندگان از این راه‌های معیشتی برای رفع تعهد ارزی حاصل از صادرات چیست؟ به نظر می‌رسد بعد از کشف محموله ۱۲تنی طلا حین خروج از کشور، بانک مرکزی تصمیم گرفته است با سختگیری نسبی در خصوص این مقرر سهل گیرانه (رفع تعهد ارزی با واردات طلا) جلوی ورود شکل گرفتار خود این حوزه را بگیرد.

چرا تراز تجاری منفی ۱۲میلیارد دلار شد؟

رئیس سازمان توسعه تجارت با اشاره به تراز منفی ۱۲میلیارد دلاری تجارت غیر نفتی گفت: دلیل عمده شکل گیری این پدیده بیش‌از‌ظهاری واردات و کم‌ازظهاری صادرات است. به گزارش مهر، مهدی ضیعی، رئیس سازمان توسعه تجارت به افزایش وزنی واردات و کاهش ارزش صادرات در ۹ماهه سال جاری اشاره کرد و گفت: دلیل عمده شکل‌گیری این پدیده بیش‌ازظهاری واردات و کم‌ازظهاری صادرات است. این بیش‌ازظهاری‌ها و کم‌ازظهاری‌ها هم‌چنین کارت‌های اجاره‌ای ناشی از چندترخی‌بودن ارز است. وی ادامه داد: یکسری اقدامات با محوریت سازمان توسعه تجارت انجام گرفته که یکی از آنها تلاش برای حل مسئله رفع تعهد ارزی صادرکنندگان سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ است.

معاون وزیر صمت افزود: اکنون پس از کش‌وقوس‌های فراوان به مرحله‌ای رسیده که قرار است در گاه سال ۱۳۹۷ در سامانه جامع تجارت گشوده شود. در عین حال مقرر شده است برای رفع تعهد ارزی صادرکنندگان سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ نیز جرایم ریالی تعیین شود تا برپوندن تعهد ارزی حاکمی است این رقم تا پایان سال به حدود ۱۷ تا ۱۸میلیارد دلار نیز برسد.

وی افزود: ارزش صادرات نسبت به دوره مشابه سال قبل حدود ۳میلیارد دلار کاهش یافته است. به رغم آنچه در آمارهای گمرک قابل مشاهده است، وزیر امور اقتصادی و دارایی تراز تجاری کشور را معادل مثبت ۱۰میلیارد دلار عنوان کرده که به نظر می‌رسد آمار صادرات نفت رانیز لحاظ کرد است، البته امیدواریم در سایه توافتات بین‌المللی از جمله در حوزه اوراسیا، وضعیت صادرات بهبود پیدا کند.